

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/178/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4107200951
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Doležajová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4107200951.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ingrid Doležajovej a sudkýň JUDr. Dagmar Podhorcovej a JUDr. Marty Polyákovej, v právnej veci žalobcov: 1. Y. X., narodený XX.XX.XXXX, bytom H. 7, B., 2. P. X., narodená XX.XX.XXXX, bytom H. X, B., obaja žalobcovia zastúpení: JUDr. Dagmar Danóciová, advokátka so sídlom Hodálova 2, Nitra, proti žalovaným: 1. P. P., narodený XX.XX.XXXX, bytom L. L. U. XXX/X, B., a 2. C. P., narodená XX.XX.XXXX, bytom L. L. U. XXX/X, B., obaja žalovaní zastúpení: JUDr. Iveta Lenčేశová, advokátka so sídlom Farská 28, Nitra, o určenie priebehu hranice pozemkov, o odvolaní žalovaných v 1. a 2. rade proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 09.04.2018 č. k. 7C/18/2007-336, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalobcom v 1. a 2. rade priznáva voči žalovaným v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie určil, že hranica medzi nehnuteľnosťami nachádzajúcimi sa v kat. úz. J., obec B., okres B. zapísanými na LV č. XX ako parcely registra "C" evidované na katastrálnej mape ako parc. č. X/X záhrady - záhrady o výmere XXX m² a parc. č. X/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere XX m² vo vlastníctve žalobcov v 1. a 2. rade, a nehnuteľnosťou nachádzajúcou sa v kat. úz. J., obec B., okres B. zapísanou na LV č. XX ako parcela registra "C" evidovaná na katastrálnej mape ako parc. č. XX - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXXX m² vo vlastníctve žalovaných v 1. a 2. rade, prechádza bodmi XXX-X, XXX-X, XXX-X a XXX-X tak ako je zakreslená vo Vytyčovacom náčrte na vytýčenie hranice medzi pozemkami parc. č. X/X, X/X, X/X, X/X, X/X, X/X a pozemkom parc. č. XX vyhotovenom dňa 20.07.2013 znalcom N.. G. A., ktorý je neoddeliteľnou súčasťou rozsudku (výrok I.). Vyslovil, že žalobcovia v 1. a 2. rade majú voči žalovaným v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% (výrok II.) a štát má nárok na náhradu trov konania voči žalovaným v 1. a 2. rade v rozsahu 100% (výrok IV.). Znalcovi N.. G. A., bytom U., T. X. XXXX/X priznal nárok na znalečné za výsluch znalca dňa 15.03.2018 voči žalovaným v 1. a 2. rade v rozsahu 100% (výrok III.).

2. Na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žalobcovia sú každý v 1-ici podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností v kat. úz. J. zapísanými na LV č. XX ako parcely registra „C“ parc. č. X/X - záhrady o výmere XXX m² a parc. č. X/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere XX m² a žalovaní sú každý v 1-ici podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti v kat. úz. J., zapísanej v LV č. XX ako parcela registra „C“ č. XX - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXXX m². Ide o nehnuteľnosti navzájom spolu susediace, ktorých hranica je medzi stranami sporu ako vlastníckmi susediacich nehnuteľností sporná, preto sa jej určenia domáhali žalobcovia podanou žalobou. Za týmto účelom v konaní ustanovil znalca N.. G. A. z odboru geodézie a kartografie a z jeho znaleckého

posudku č. 12/2013 zo dňa 22.07.2013 zistil, že znalec pri vytyčení hranice pozemkov vychádzal z pozemnoknižných máp, pretože iný doklad nemal k dispozícii. Vykonal transformáciu katastrálnej mapy na výsledky uskutočneného merania so zohľadnením geometrických plánov, resp. vytyčovacích náčrtov, ktoré boli urobené v najbližšom okolí a založené v katastrálnom operáte. Transformáciu vykonaj aj pre pôvodnú pozemnoknižnú mapu, v ktorej sú zobrazené prvotné hranice pozemkov a konštatoval, že hranice zobrazené v katastrálnej mape zodpovedajú hraniciam zobrazeným v pozemnoknižnej mape s tým, že tieto boli doplnené hranicami vytvorenými geometrickými plánmi, resp. aktualizáciou katastrálneho operátu po vzniku katastrálnych máp. Vektorizáciu aktívnej pozemnoknižnej mapy určil priebeh vlastníckej hranice s užívateľskou hranicou zameranou v teréne a zistil, že vlastnícka hranica (zakreslená v mape) nie je identická s užívateľskou hranicou, ktorú predstavuje terajšie oplotenie, resp. kamenný múr, oddeľujúci užívanie susedných pozemkov v okolí spornej hranice. Priebeh spornej vlastníckej hranice následne zakreslil do vytyčovacieho náčrtu a táto prechádza bodmi XXX-X, XXX-X, XXX-X a XXX-X medzi nehnuteľnosťami dotknutými týmto sporom a túto vytyčil i reálne v teréne drevenými kolíkmi a tam, kde sa nachádza hranica, nastriekal farbou. Dňa 15.03.2018 vykonaj ohliadku miesta za súčasného vyhotovenia fotodokumentácie a za prítomnosti znalca N.. A., ktorý následne zameral jednotlivé body z náčrtu. Poukázal tiež na konanie vedené na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 15C/18/2007, ktorého predmetom bola žaloba H. K. proti žalovaným o určenie priebehu hraníc medzi totožnou nehnuteľnosťou žalovaných a to parc. č. XX v kat. úz. J. a nehnuteľnosťou v uvedenom spore žalobkyne v kat. úz. J., parc. č. X/X, zapísanou na LV č. XXXX. V označenom konaní bolo rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 19.03.2013 č. k. 15C/18/2017-219 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 12.06.2014 č. k. 9Co/163/2013-283 žalobe vyhovie z dôvodu, že žalovaní geometrickým plánom novovytvorenými parcelami č. X/X a X/X presahujú do vlastníctva žalobkyne, pričom v konaní nepreukázali, že by k týmto nehnuteľnostiam nadobudli vlastnícke právo vydržaním a že by hranicu pozemkov tvoril starý kamenný múr neurčitého veku, ktorý založil užívaciú hranicu tak, ako to tvrdili žalovaní. Svoje rozhodnutie právne oprel o ust. § 137 písm. c/ CSP a § 126 ods. 1, § 130 ods. 1 a § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Konštatoval, že žaloba o určenie priebehu hraníc pozemkov sa použije vtedy, keď správnosť hranice medzi susednými pozemkami je medzi stranami sporná, pričom ide o prípad petitórnej ochrany vlastníckeho práva, ktorá sa poskytuje na základe žaloby vlastníka susedného pozemku, do ktorého práva sa zasiahlo. Ide o určovací žalobu podľa § 137 písm. c/ CSP, ktorá je prostriedkom ochrany práv majiteľa pozemku a svojou podstatou je žalobou vlastníckou s tým, že vytyčením hraníc pozemku sa nemenia ani nezakladajú právne vzťahy k dotknutým pozemkom a rozsudok o určení priebehu hraníc pozemkov má deklaratórny charakter, keď týmto sa nevytvára nový právny stav a súd iba konštatuje, aký je právny stav priebehu hranice. Argumentujúc, že naliehavý právny záujem žalobcov na požadovanom určení bol v tomto konaní už ustálený, dospel k záveru, že žaloba žalobcov po pripustení jej zmeny je dôvodná a určil, že hranica medzi nehnuteľnosťami strán sporu prechádza bodmi špecifikovanými vo výroku rozsudku tak, ako je zakreslená vo vytyčovacom náčrte vyhotovenom dňa 20.07.2013 znalcom N.. G. A., ktorý je neoddeliteľnou súčasťou rozsudku. Uviedol, že žalovaní tvrdili, že k časti pozemkov vyznačených v geometrickom pláne č. XX/XXXX zo dňa 27.10.2003 ako diel č. X-X nadobudli vlastnícke právo vydržaním, pretože tieto užívali dobromyseľne so započítaním vydržacej doby ich právnych predchodcov od roku XXXX, pričom medzi spornými parcelami bol kamenný múr vybudovaný pozdĺž celej hranice pozemkov, v stave ako v súčasnosti. Táto hranica sa počas obdobia viac ako 80 rokov nemenila a parc. č. XX začali užívať v roku XXXX v stave, v akom ju užívali ich právni predchodcovia. Nepovažoval za pravdivé a preukázané tvrdenie žalovaných, že hranica sa počas obdobia viac ako XX rokov nemenila a že užívaci stav nehnuteľnosti, v čase kedy vstúpili do jej užívania zodpovedá súčasnému stavu. V tejto súvislosti dôvodil, že výpoveďami v konaní vypočutých svedkýň bolo preukázané, že hranica medzi pozemkami bola oddelená kamenným múrom, ktorý nemal základy, bol z hliny a kameňa, ktorého zvyšky zistil i pri ohliadke dňa 15.03.2018. Oplotenie na konci parc. č. XX bolo realizované dodatočne žalovanými, predtým sa tam nachádzal živý plot, čo potvrdila aj dcéra žalovaných. Konštatoval, že medzi pozemkami sa hranica posunula, pričom k narušeniu hranice došlo žalovanými, ktorý plot porozoberali a posúvali do pozemku žalobcov a aj tým, že začali stavať murované stavby bez príslušných povolení, ktorými v prípade murovaného chlievu zasiahli do pozemku žalobcov. S ohľadom na vykonané dokazovanie ustálil, že za obdobie od roku XXXX do 60. - tých rokov, kedy začali spory bol užívaci stav totožný so stavom právnym a až keď sa začal plot rozpadáť, žalovaní narušili vlastnícku hranicu, ktorá bola súčasne aj užívacou hranicou, plot rozoberali a posunuli do pozemku žalobcov. Tiež konštatoval, že existenciu užívacej hranice tvrdenej žalovanými nepreukazuje ani notárska zápisnica NZ 346/66, obsahom ktorej bola kúpna zmluva zo dňa 13.08.1966 a uznesenie o dedičstve sp. zn. D 797/66, ktoré len preukázali nadobudnutie vlastníckeho práva žalovaných k parc. č. XX, čo nespochybňuje ani skutočnosť, že v kúpnej zmluve bolo uvedené, že „v prírode ide vlastne

už o reálne vydelení diel z nehnuteľnosti vo vložke č. XXX, ktorý je plotom ohradený, len tento stav nebol ešte v pozemkovej knihe ani v EN usporiadaný“. Rovnako tak v kúpnej zmluve vyhotovenej vo forme notárskej zápisnice pod N XX/XXXX, NZ XX/XXXX spísanej dňa 19.03.1953 a kúpnej zmluvy vyhotovenej vo forme notárskej zápisnice N 11/58, NZ 116/58 spísanej dňa 18.03.1958 neboli uvedené žiadne skutočnosti ohľadne vydelenia a ohradenia parc. č. XX. Dospel preto k záveru, že žalovaných nemožno považovať za oprávnených držiteľov časti parc. č. X/X a X/X, ku ktorým by nadobudli vlastnícke právo vydržaním so započítaním vydržacej doby ich právnych predchodcov. K argumentácii žalovaných, že priebeh hranice žalobcovia spochybnili až v roku 2001 dodal, že v konaní bolo preukázané, že spory medzi stranami, resp. ich právnymi predchodcami o priebeh hranice boli najmenej od roku 1996, ako to vyplynulo z výsluchu žalobcov, žalovanej v 2. rade ako aj svedkýň Y. K. a H. T. a za nedôvodné považoval i tvrdenie, že žalobcovia postavili plot na užívacej hranici, lebo vedeli, že táto bola pôvodne tvorená múrom a bola rešpektovaná. V tomto smere poukázal na postoj žalovaných v konaní, ktorí sa pojednávaní nezúčastňovali, nezúčastnili sa ani obhliadky, na ktorej mal byť realizovaný ich výsluch, z ktorého dôvodu nebolo možné tento vykonať a ich právny zástupca na výsluchu žalovaných ani netrval, keď v konaní predložené listinné dôkazy považoval za postačujúce a nebolo mu známe, či by sa žalovaní vedeli vyjadriť k užívaciemu stavu pred rokom XXXX, kedy vstúpili do užívania nehnuteľnosti. Preto vychádzal z výpovedí žalovaných zo dňa 14.10.2008, pričom iné návrhy na doplnenie dokazovania strany sporu nenavrholi.

3. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a žalobcov v 1. a 2. rade s ohľadom na plný úspech v konaní priznal voči žalovaným nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých rozhodne vyšší súdny úradník po právoplatnosti rozsudku. Zároveň rozhodol o nároku štátu na náhradu trov konania, ktoré boli hrazené z rozpočtových prostriedkov štátu v súvislosti so znaleckým dokazovaním a to za znalecký posudok vo výške 681,57 eura a výsluch znalca dňa 03.04.2014 tak, že priznal štátu nárok na náhradu trov konania voči žalovaným v 1. a 2. rade, ktorí boli v konaní neúspešní. S ohľadom na skutočnosť, že nebolo rozhodnuté o nároku znalca N.. G. A. na znalečné za jeho výsluch dňa 15.03.2018 podľa § 255 ods. 1 CSP rozhodol tiež, že žalovaní v 1. a 2. rade nahradia znalcovi znalečné v rozsahu 100%.

4. Rozsudok súdu prvej inštancie napadli odvolaním žalovaní v 1. a 2. rade, žiadali ho zmeniť a žalobu žalobcov zamietnuť. Dôvodili, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Prioritne namietali, že nalievavý právny záujem na podanej žalobe nie je daný z dôvodu, že žalobcovia žiadajú určiť hranicu tak, ako je zakreslená v katastrálnej mape, vydaný rozsudok by mal len kopírovať právny stav deklarovaný katastrom a teda nie je účelný ani vykonateľný. Navyac podaním určovacej žaloby o priebehu hranice žalobcami tvrdený neoprávnený zásah do ich vlastníckeho práva nemôže byť odstránený a prichádza k neúčelnému množeniu sporov. Nestotožnili sa so záverom súdu prvej inštancie, ktorý opätovne vyhodnotil námietku vydržania k časti pozemkov vyznačených v GP č. XX/XXXX zo dňa 27.10.2003 ako diel č. X - X, ktoré dobromyseľne užívajú so započítaním času ich právnych predchodcov už od roku XXXX ako nedôvodnú, resp. nepreukázanú. Argumentovali, že splnenie zákonom predpokladaných podmienok pre vydržanie vlastníckeho práva preukazovali skutočnosťou, že medzi parc. č. XX a parcelami žalobcov č. X/X a X/X bol kamenný múr, ktorý bol vybudovaný pozdĺž celej hranice pozemkov ako je teraz vedená a ktorého zachované časti boli zistené aj pri ohliadke vykonanej dňa 20.04.2009 a dňa 15.03.2018. Taktiež bolo zistené, že terajšie oplotenie, ktorého okrem kamenného múru je tvorené plotom s pletivom s betónovým základom a tiež plotom s drevenými stĺpmi a ostnatým drôtom bolo vybudované samotnými žalobcami v 80.-tych rokoch. Je teda zrejmé, že žalobcovia rešpektovali túto hranicu a sami ju považovali za správnu, inak by nevynaložili finančné prostriedky a námahu na stavbu plota s vedomím, že tento nekopíruje skutočnú susedskú hranicu. Žalobcovia tiež nenamietali v čase výstavby hospodárskych budov už v 70.-tych rokoch, že by týmito mali zasahovať na ich pozemok. Mali za to, že tvrdenie, že priebeh hranice sa počas obdobia viac ako 80 rokov zmenil, nebolo preukázané, keď bolo preukázané výhradne čiastočné rozobratie kamenného múru, nie však jeho posunutie a vylučuje to aj správanie samotných žalobcov. Uvedli tiež, že k ich opätovnému výsluchu k užívaciemu stavu pred roka XXXX nemohlo byť pristúpené z dôvodu ich nepriaznivého zdravotného stavu, ako i vysokého veku. V súvislosti s tvrdením prvoinštančného súdu, že z ich strany nebola preukázaná skutočnosť, že sa hranica počas obdobia nezmenila, poukázali na negatívnu dôkaznú teóriu, podľa ktorej pri posudzovaní dôkazného bremena na strane toho-ktorého účastníka treba rešpektovať pravidlo, že neexistencia (niečoho) majúca trvajúci charakter sa zásadne nepreukazuje. Vytkli prvoinštančnému súdu, že sa otázkou započítania času ich právnych predchodcov

opätovne nezaoberal a nekriticky odkázal na tvrdenie žalobcov, že do 50. - tych rokov nebolo čo vydržať, čím dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, ktoré vyústili do nesprávneho právneho posúdenia veci. V súvislosti so spochybňovaním ich dobromyseľnosti žalobcami výhradne tým, že s nimi mali spory ohľadne vlastníctva, poukázali na to, že doba vydržania so započítaním doby držby ich právnych predchodcov uplynula najneskôr v roku 1961, pričom predmetné pozemky užívali až od roku 1966, kedy mohlo potencionálne dôjsť k prvým konfliktom so žalobcami a žalobca v 1. rade potvrdil, že časť pozemku kúpili jeho rodičia v roku 1965 a druhú časť v roku 1970, to je až po uplynutí vydržacej doby. Navyac žalobcovia k otázke dobromyseľnosti ich právnych predchodcov v období od roku 1927, túto ani nerozporovali, v dôsledku čoho možno držbu ich právnych predchodcov označiť ako držbu oprávnenú a nerušenú s presvedčením vlastníctva užívanej časti pozemku. Rovnako tak spory ohľadne ich vlastníctva alebo vlastníctva ich predchodcov nepreukázali ani výpovede svedkov. O ich dobromyseľnosti svedčí i notárska zápisnica zo dňa 11.08.1966 č. NZ 346/66, podľa ktorej v prípade prevádzanej nehnuteľnosti ide v prírode už o reálne vydelený diel z nehnuteľnosti vo vložke č. XXX, ktorý je riadne plotom ohradený. Predmetnú parcelu tak začali užívať v roku 1966 v stave, v akom ju užívali ich právni predchodcovia v presvedčení o hranici tvorenej kamenným múrom. Poukázali tiež na to, že o spornosti vlastníctva sa skutoční žalobcovia dozvedeli až vykonaním štátneho stavebného dohľadu v roku 2003, od ktorej doby odmietajú akceptovať užívací stav napriek tomu, že do uvedeného času akceptovali výstavbu ich hospodárskych stavieb a sami pristúpili k vybudovaniu oplotenia, ktoré v čase vykonania dohľadu bolo na mieste užívacej hranice už vyše 20 rokov. Mali za to, že zo strany žalobcov ide o zjavné zneužitie práva domáhať sa určenia hranice, ktoré by nemalo požívať ochranu na ich úkor, keďže vlastnícke právo k spornej časti pozemkov nadobudli vydržaním so započítaním oprávnenej držby ich právnych predchodcov. Dodali, že nemožno opomenúť ani argument o potrebe aplikácie tzv. krajnej dovolenej odchýlky, ktorú je možné vypočítať z mierky mapy a výmery konkrétnej parcely, pričom táto po konzultácii s geodetom na základe jeho výpočtov predstavuje hodnotu XX,X m², z ktorého dôvodu je užívacia hranica v tolerancii krajnej odchýlky od hranice katastrálnej. Uzavreli, že mohli preto po svojich právnych predchodcoch užívať v rámci dovolenej odchýlky podľa existujúcej užívacej hranice reálne väčšiu výmeru, ako bola právne zapísaná v katastri nehnuteľností.

5. Žalobcovia vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu označili napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie za vecne správny a súladný s príslušnými ustanoveniami hmotného a procesného práva, a preto ho navrhli potvrdiť. Nestotožnili sa s tvrdením žalovaných, že nepreukázali naliehavý právny záujem na žalobe a že petit žaloby je nesprávny. V tejto súvislosti poukázali na ust. § 126 ods. 1 OZ a rozhodnutie NSSR č. 6 uverejnené v zierke rozhodnutí a stanovísk súdov SR č. 1/1999. Zotrvali na tom, že priebeh hranice vyznačenej v prírode nezodpovedá stavu, ktorý je evidovaný v katastri nehnuteľností a že oplotenie žalovaných stojí na nesprávnom mieste, to je, že zasahuje do ich pozemku. Naliehavým právnym záujmom je tak ochrana ich porušeného vlastníckeho práva a deklarovanie existujúcej vlastníckej hranice na základe rozsudku je tento podkladom dosiahnutia vytýčenia hranice pozemkov v teréne a tým vyriešenia sporu so žalovanými ohľadne spoločnej hranice, čím je daná i vykonateľnosť rozsudku. Dali do pozornosti, že zo zápisu T. B. zo dňa 27.02.2004 vyplýva, že po určení a potvrdení priebehu hraníc je možné pokračovať v konaní na stavebnom úrade, ktoré konanie je doposiaľ prerušené. Právoplatný rozsudok v tomto konaní by tak bol podkladom na konanie o odstránenie vedľajších stavieb žalovaných postavených bez stavebného povolenia na spornej ploche, t. j. ich pozemku. Nestotožnili sa s argumentáciou žalovaných, že hranica medzi pozemkami sa nemenila, že boli dobromyseľní a nadobudli k spornej časti vlastnícke právo vydržaním v presvedčení o hranici tvorenej kamenným múrom pozdĺž celej užívacej hranice. Podľa ich názoru žalovaní nepreukázali, že by vlastnícke právo k spornej ploche nadobudli vydržaním a teda neunesli dôkazné bremeno. Mali za to, že z výpovedí svedkov vyplynulo, že žalovaná v 2. rade, resp. jej právni predchodcovia do roku 1966 užívali iba prednú časť parc. č. XX, kde sa nachádzal rodinný dom a druhá časť parc. č. XX, kde je hranica sporná, bola humnom a nebola oplotená a až po tom, čo žalovaní uzatvorili manželstvo, začali oplotovať zadnú časť pozemku. Tiež kamenný múr nemal pevný základ, rozpadával sa, po oboch jeho stranách bola medzera o šírke asi 1 meter, cez ktorú prechádzala hranica, pričom kamene z plotu padali, tento sa posúval, bol do spádu a padal smerom k ich pozemku. Okrem toho i dcéra žalovaných potvrdila, že na konci parc. č. XX sa nachádza živý plot. Bola to hať, murovaný chliev sa robil, keď bola dieťaťom a drevený chliev, ktorý tam bol predtým, bol viac na pozemku žalovaných. Bolo tak v konaní preukázané ako nepravdivé tvrdenie žalovaných, že kamenný múr bol vybudovaný pozdĺž celej hranice pozemkov, ako je teraz vedená. Tiež bolo preukázané, že spory o hranicu medzi pozemkami boli približne od 50.-tych rokov minulého storočia medzi právnymi predchodcami žalovanej v 2. rade a vtedajšími vlastníkmi, od ktorých nehnuteľnosti nadobudli ich rodičia, a že žalovaní vedľajšie stavby stavali postupne od 70.-

tych rokov až do roku 2000 a tieto posúvali do ich pozemku. Pokiaľ ide o terajšie oplotenie, toto urobili na základe príkazu stavebného dozoru, bývalého MNV B. pána P. S., bez zamerania z dôvodu, že medzi nimi a žalovanými boli neustále spory ohľadne hranice medzi pozemkami. Poukázali tiež na to, že žalovaní v 1. a 2. rade sa počas celého konania nevyjadrovali k užívaciemu stavu spreď roka 1966 a tvrdenie o zlom zdravotnom stave žalovaných považovali za nepravdivé. Naviac na preukázanie svojich tvrdení, že vlastnícke právo k spornej ploche nadobudli vydržaním, neprodukovali žiadne dôkazy, pričom nimi označené listinné dôkazy preukazujú iba nadobudnutie ich vlastníckeho práva k parc. č. XX. Za účelové označili tiež tvrdenie žalovaných k otázke dobromyseľnosti ich právnych predchodcov, pretože právni predchodcovia žalovaných nenarušovali právnu hranicu medzi pozemkami od roku XXXX do 50.-tych rokov minulého storočia. V súvislosti s potrebou aplikácie tzv. krajnej dovolenej odchýlky prezentovanej žalovanými v ich odvolaní uviedli, že nemajú vedomosť, o ktorom geodetovi žalovaní hovoria, ani o akej konzultácii a výpočte, pretože takéto dokazovanie v konaní vykonané nebolo a okrem toho znalec N.. A. vo výpovedi uviedol, že krajná dovolená odchýlka je možná, iba pokiaľ ide o výmeru parcely a táto nemá vplyv na určenie priebehu hranice a pri určení priebehu hranice odchýlka neexistuje. V neposlednom rade poukázali na obdobný súdny spor o určenie priebehu hraníc v kat. úz. J. medzi parc. č. X/X nachádzajúcej sa vedľa ich nehnuteľnosti a parc. č. XX vo vlastníctve žalovaných vedený na OS Nitra pod sp. zn. 15C/18/2007, v ktorom bolo právoplatne žalobe vyhovené a konštatované, že žalovaní neunesli dôkazné bremeno a nepreukázali nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním k spornej ploche.

6. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP) po zistení, že odvolanie podala v stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP) strana, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP) prejednal odvolanie žalovaných bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP s verejným vyhlásením rozhodnutia, pri splnení si povinnosti upravenej v ust. § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že ich odvolanie nie je dôvodné.

7. Predmetom tohto konania je žaloba žalobcov, ktorou sa po pripustení zmeny uznesením súdu prvej inštancie zo dňa 03.04.2014, domáhajú určenia, že hranica medzi nehnuteľnosťami v kat. úz. J. zapísanými na LV č. XX ako parcely registra „C“ a to parc. č. X/X - záhrady o výmere XXX m², parc. č. X/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere XX m² a nehnuteľnosťou v kat. úz. J. zapísanou na LV č. XX ako parcela registra „C“ č. XX - zastavané plochy a nádvoria o výmere X.XXX m² prechádza bodmi XXX-X, XXX-X, XXX-X a XXX-X tak, ako je zakreslená vo vytyčovacom náčrte znalca N.. G. A., vyhotoveného dňa 20.07.2013, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou rozsudku. Žalobu opreli o ust. § 126 ods. 1 OZ dôvodiac, že sa ňou domáhajú ochrany svojho vlastníckeho práva a zosúladenia skutkového stavu so stavom právnym, pretože priebeh hranice medzi označenými nehnuteľnosťami je medzi ich vlastníkmi sporný.

8. Podľa § 126 ods. 1 OZ vlastník má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje; najmä sa môže domáhať vydania veci od toho, kto mu ju neprávom zadržuje.

9. V súdnej veci ide v poradí o druhé rozhodnutie prvoinštančného súdu o žalobe žalobcov po tom, čo jeho skorší vyhovujúci rozsudok zo dňa 03.04.2014 č. k. 7Co/18/2007-191 bol uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 30.10.2015 č. k. 25Co/476/2014-228 zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie pre jeho nepreskúmateľnosť a na doplnenie dokazovania z hľadiska zistenia skutkového stavu v požadovanom rozsahu. Zároveň odvolací súd poskytol i rozsiahly teoreticko-právny výklad v súvislosti s odvolacou argumentáciou žalovaných, ktorú opakovane vznášajú i v tomto odvolacom konaní, týkajúcom sa neexistencie naliehavého právneho záujmu na žalobou požadovanom určení a inštitútu vydržania. Keďže odvolací súd na uvedených východiskách naďalej zotráva, pretože nevzhliada dôvod odkloniť sa od nich, tieto duplicitne opakovať nebude a na ne v ďalšom len ako na stále platné poukazuje.

10. Prvoinštančný súd v ďalšom konaní v intenciách zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu postupoval, doplnil dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého vo veci riadne zistil skutkový stav a vyvodil z neho i správne právne závery. Nakoľko odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, využijúc postup podľa § 387 ods. 2 CSP sa obmedzuje len na skonštatovanie správnosti jeho dôvodov, ktoré vyčerpávajúcim, primeraným a zrozumiteľným spôsobom objasňujú záver o dôvodnosti žaloby. Súď prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia v intenciách § 220 ods. 2 CSP uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanovisko procesných strán, výsledky vykonaného dokazovania, ako i právnu úpravu, ktorú na vec aplikoval.

Zistenia súdu prvej inštancie majú vecné i logické zakotvenie vo vykonaných dôkazoch, nemožno mu vytknúť, že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov sporových strán nevyplývajú, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne, že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 192 - § 194 a § 205 CSP. Žalovaní síce v odvolaní namietali nedostatočne zistený skutkový stav, avšak žiadne ďalšie dôkazy na preukázanie svojich tvrdení neoznačili, ani nepredložili. Z odôvodnenia rozhodnutia nevyplýva ani jednostrannosť alebo taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu.

11. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd uvádza, že bezpochyby nehnuteľnosť v kat. úz. J. zapísaná na LV č. XX ako parc. č. X/X - záhrady o výmere XXX m² a parc. č. X/X - zast. plochy a nádvoria o výmere XX m² vedené na mene žalobcov v 1. a 2. rade, každého v 1-ici a nehnuteľnosť v kat. úz. J. zapísanou na LV č. XX ako parc. č. XX - zast. plochy a nádvoria o výmere XXXX m², ktorých podielovými spoluvlastníkmi sú žalovaní v 1. a 2. rade, každý v X-ici, sú navzájom spolususediace nehnuteľnosti, pričom priebeh hranice medzi nimi je medzi stranami sporu sporný. Pokiaľ žalovaní predovšetkým v odvolaní namietali nedostatok naliehavého právneho záujmu na určení priebehu hranice medzi označenými nehnuteľnosťami, v tomto smere odvolací súd odkazuje na svoje zrušujúce rozhodnutie, v ktorom už ustálil, že žalobcovia preukázali v konaní naliehavý právny záujem na požadovanom určení a osvetlil aj dôvody tohto svojho záveru. Na tomto závere naďalej zotráva, keďže korešponduje ustálenej súdnej praxi, a preto nevzhladol pre jeho zmenu žiadne opodstatnenie.

12. Vykonaným dokazovaním bolo tiež preukázané, že vlastnícka hranica medzi sporom dotknutými susediacimi nehnuteľnosťami nie je identická s hranicou užívacom. Ako vyplýva z vytyčovacieho náčrtu znalca z odboru geodézia a kartografia N. G. P. zo dňa 20.07.2013 tvoriaceho prílohu jeho znaleckého posudku č. XX/XXXX, hranica medzi nehnuteľnosťami žalobcov, parc. č. X/X, X/X a parc. č. XX žalovaných prechádza bodmi XXX-X, XXX-X, XXX-X, XXX-X, v dôsledku čoho žalovaní užívajú vyznačenú časť nehnuteľnosti žalobcov, čím zasahujú do ich vlastníckeho práva. Tento zásah žalovaní označili za oprávnený, majú za to, že sporné časti nehnuteľností nadobudli vydržaním. Tvrдили, že tieto dobromyseľne užívajú od roku 1966 v stave, v akom ich užívali ich právni predchodcovia v prírode reálne vydedené kamenným múrom postavenom pred 80. rokmi. Zásadnou otázkou v spore tak bolo posúdenie, či žalovaní splnili zákonom určené podmienky vydržania ako osobitného spôsobu nadobudnutia vlastníctva k tým častiam pozemkov žalobcov, ktoré užívajú. Podrobný rozbor inštitútu vydržania, vývoj jeho právnej úpravy ako i podmienok len pri splnení ktorých dochádza k vydržaniu dal odvolací súd už vo svojom predchádzajúcom uznesení v tejto veci, preto naň v podrobnostiach poukazuje a tento bol prevzatý i prvoinštančným súdom v jeho rozhodnutí. Súd prvej inštancie riadiac sa týmito východiskami pri ich aplikácii na zistený skutkový stav dospel k záveru, že žalovaní v danom prípade nepreukázali, že užívací stav nehnuteľností v čase, kedy vstúpili do ich užívania zodpovedá súčasnému užívaciemu stavu, ktorá okolnosť ich viedla k presvedčeniu, že užívajú im patriacu časť nehnuteľnosti. Vyvodil, že žalovaných tak nemožno považovať za oprávnených držiteľov k časti parc. K. a X/X, ku ktorej by nadobudli vlastnícke právo vydržaním so započítaním vydržacej doby ich právnych predchodcov. I podľa názoru odvolacieho súdu žalovaní v konaní neunesli dôkazné bremeno, ktoré ich zaťažovalo na preukázanie, že k časti parc. č. X/X a X/X, predstavujúci ich zásah do vlastníctva žalobcov, nadobudli vlastnícke právo vydržaním a to i pri zohľadnení zásady umožňujúcej tomu, kto nadobudol oprávnenú držbu od oprávneného držiteľa započítať si vydržaciu dobu svojho právneho predchodcu.

13. Žalovaní okrem svojich výpovedí za dôkaz svojich tvrdení o dlhodobom užívacom stave nehnuteľnosti označili notársku zápisnicu č. B zo dňa 11. 08. 1966 a 80-ročný kamenný múr tvoriaci hranicu medzi pozemkami. Samotná notárska zápisnica č. B zo dňa 11. 08. 1966 len preukazuje nadobúdací titul žalovaných k parcele č. XX v kat. úz. J. zapísanej v PKN vložke č. XXX v podiele X-ice a že táto v čase uzatvorenia kúpnej zmluvy už bola v prírode reálne vydedená plotom (bod 9. zápisnice). Nepreukazuje však, že súčasný užívací stav tejto nehnuteľnosti zodpovedá stavu v akom žalovaní nehnuteľnosť prevzali a vstúpili do jej užívania v čase jej kúpy. V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že strany sporu ani nespochybovali, že susediace nehnuteľnosti, každý nadobudol od svojich právnych predchodcov (rodičov), už medzi ktorými boli spory ohľadne hranice medzi vzájomne susediacimi nehnuteľnosťami. Pokiaľ v minulosti hranicu tvoril kamenný múr, v súčasnosti na základe jeho zvyškov pôvodnú užívateľskú hranicu, ktorou prechádzal nie je možné bez pochyb naisto postaviť. Ako bolo v konaní preukázané, kamenný múr bol totiž postavený bez základov, rozpadal sa a kamene

padali na pozemok žalobcov. V tomto smere je ale podstatným, že pôvodný kamenný múr bol postupom času rozoberaný samotnými žalovanými a kamene z neho posúvané do pozemku žalobcov. Odvolací súd tak v zhode so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že žalovaní v konaní nepreukázali, že súčasný užívaci stav zodpovedá užívaciemu stavu v čase nadobudnutia ich nehnuteľnosti a že so zreteľom na všetky okolnosti boli dobromyseľnými držiteľmi sporných častí nehnuteľností žalobcov, čo neopodstatňuje prijať záver, že k nim nadobudli vlastnícke právo vydržaním pre nepreukázanie splnenia zákonných podmienok. Tento záver nie sú spôsobilé spochybníť ani žalovanými predkladané úvahy o započítaní vydržacej doby ich právnych predchodcov, keďže táto možnosť by bola daná len za situácie preukázateľne nezmeneného užívacieho stavu nehnuteľnosti pri vstupe žalovaných do ich držby. O takýto prípad však v súdnej veci nejde.

14. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

15. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že v odvolacom konaní úspešným žalobcom priznal právo na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa

- c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).